

Parochie
H. Willibrord

Verslag 'informatiebijeenkomst sluiting HH. Martelaren van Gorcum te Kaatsheuvel'

25 april 2024 / 19.30-21.00u

Opmerkingen vooraf:

1. De tijdens de avonden genoemde data waarop de laatste viering is en waarna de kerk aan de eredienst wordt onttrokken, zijn voorgestelde data. De exacte data zullen nog met het bisdom worden besproken en met u worden teruggekoppeld
2. De presentatie van de heer Snoeren in de bijeenkomst betreffende de HH. Martelaren van Gorcum te Kaatsheuvel' op 25 april 2024 is uitgebreider als zijn presentatie in de bijeenkomst betreffende de H. Joachim. De uitbreiding betreft de pastorale cijfers en de financiële cijfers tot en met 2023 welke nog niet eerder beschikbaar waren.

Verslaglegging

Aanwezig: voltallig Pastorale team en voltallig Parochiebestuur.
D Roorda (gemeente LoZ)
51 geïnteresseerden

Opening en welkom door penningmeester / gespreksleider Dhr. T. Lansdaal

Dhr. Lansdaal opent namens het PT en PB de bijeenkomst, heet iedereen welkom en neemt kort de agenda voor de avond door.

Gebed en korte inleiding door Pastoor Luijckx (Bijlage A en B)

Pastoor Luijckx uit na een kort gebed zijn gevoelens over de gehele situatie en geeft kort de achterliggende redenen aan waarom het parochiebestuur voornemens is de kerk aan de eredienst te onttrekken.

Presentatie door Dhr. G. Snoeren (Bijlage C)

Dhr. Snoeren geeft namens het PB in een korte presentatie inzicht in de pastorale en financiële situatie, de vastgoedontwikkelingen, het toekomstperspectief en de aandachtspunten rondom herbestemming.
Begraafplaatsen blijven open en omdat de pastorie en de kerk rijksmonumenten zijn, zullen deze ook niet worden gesloopt.

Pauze met koffie/thee

Gelegenheid tot vragen en opmerkingen

Vraag: Wat was de reden van het principeverzoek destijds in 2020

Antwoord: Het principeverzoek is bij de gemeente neergelegd om een herhaling wat zich heeft afgespeeld bij de St. Jozefkerk te voorkomen. Doelstelling was om voordat de kerk aan de eredienst zou worden onttrokken, er een goedgekeurd herbestemmingsplan zou liggen. Helaas is dit vanuit de gemeente niet tijdig opgepakt. Ook diende het principeverzoek om medewerking te krijgen voor het gehele plan en inzicht te krijgen in de mogelijkheden voor het kerkgebouw. Dit bestaat uit de bouw van een aantal grondgebonden woningen op de omliggende gronden en het realiseren van appartementen in de pastorie. Voor het kerkgebouw zijn nog geen concrete ideeën. Hiervoor is het van belang wat de gemeente wenselijk acht oa. voor de omgeving. Zodra er meer zicht is of al dan niet medewerking wordt verleend, wordt er een tender uitgezet voor ontwikkelaars die zich dan kunnen inschrijven. Het betreft een packagedeal. Dit wil zeggen de ontwikkelaar schrijft zich in voor het gehele plan (herontwikkelingsgronden, pastorie en kerkgebouw = 1 project).

Vraag: Hoe gaat het met de invulling van de diensten. Blijft er op zaterdag een mis. Wat gebeurt er met de inventaris uit de kerk. Komt er net zoals de in de St. Jan een St Jozefkapel ook een kapel voor de HH. Martelaren in de St. Jan?.

Antwoord: Tot de sluiting van de H. Joachim in De Moer zullen aldaar vieringen op zaterdag blijven plaatsvinden. Daarna zal worden gezocht naar een andere geschikte

locatie voor een incidentele zaterdagviering. (bij voorkeur De Moer ('t Maoske/ Moeruiltje) In de St Jan te Loon op Zand en de St Jan te Kaatsheuvel zullen geen zaterdagvieringen worden gehouden. Dit zou een opdeling van het kerkbezoek betekenen waardoor er per viering nog minder mensen zijn. Hier blijven de vieringen onveranderd op de zondagen in Loon op Zand om 09.30 uur en in Kaatsheuvel om 11.00 uur.

Voor wat betreft de zaken uit het interieur (roerende zaken) is nog geen plan gemaakt. Wel zullen we er voor zorgen dat er een goede bestemming voor komt. Na het onttrekken aan de eredienst in nov 2024 zullen er geen vieringen of bijeenkomsten meer zijn.

Vraag: Wordt het interieur mee verkocht

Antwoord: Nee, het interieur (roerende zaken) wordt niet mee verkocht. Bepaalde zaken mogen conform voorschriften van het bisdom niet worden verkocht. Hierbij wordt gestreefd naar gebruik binnen de eigen parochie of een andere parochie die zaken nodig heeft. Waardevolle zaken gaan naar het bisschoppelijk museum.

Vraag: Wat gaat er nu verder gebeuren? De plannen uit 2020 zijn nog steeds niet gerealiseerd.

Antwoord: De gesprekken met de gemeente zijn inmiddels de laatste 1 ½ jaar geïntensiveerd. 4 x per jaar is er overleg tussen parochiebestuur en de gemeente. De gemeente heeft een ontwerpkerkvisie opgesteld. Arcadis is hiervoor door de gemeente ingehuurd. Deze zal waarschijnlijk in mei worden vastgesteld. Hierin geeft de gemeente haar visie op het (her)gebruik van de kerkgebouwen. De gemeente gaat hopelijk binnenkort meer duidelijkheid geven over haar medewerking betreffende het principeverzoek. Onderdeel van het principeverzoek is dus ook de vraag aan de gemeente wat ze voor ogen hebben bij de herbestemming. Dit kan divers zijn (hotel, appartementen, cultureel centrum, enz.) Omdat het een Rijksmonument is heeft de RCE een belangrijke stem. Het is aan de gemeente om dit RCE advies te volgen of naast zich neer te leggen.

Zodra de kerk aan de eredienst is onttrokken gaat de kerk op slot.

Nadat medewerking is verkregen wordt er zoals eerder gezegd een tender uitgeschreven waar ontwikkelaars zich op kunnen inschrijven.

Vraag: Wat is de exacte datum.

Antwoord: 16 nov 2024 is de laatste viering waarna de kerk aan de eredienst wordt onttrokken. 22 juni 2024 is de laatste reguliere viering.

Vraag: In hoeverre worde parochianen betrokken. Kunnen parochianen meedenken. Waarom gaat de parochie zelf niet ontwikkelen.

Antwoord: De parochie mag van het bisdom niet zelf ontwikkelen. Er is zeker mogelijkheid voor parochianen die zich geroepen voelen, om mee te denken. Alle ideeën blijven welkom. Het probleem van de HH Martelaren is echter anders als bij de H. Joachim. In De Moer moet het herbestemming van de kerk zelf als kostendrager fungeren terwijl in Kaatsheuvel de bouw van de woningen de

kostendrager is. M.a.w. enig verlies bij de herbestemming van de kerk wordt opgevangen door de woningbouw.

Afsluiting

Ter afsluiting van de avond bedankt dhr. Lansdaal iedereen voor zijn of haar aanwezigheid. Het verslag van deze avond zal worden gepubliceerd op de website.

Sluiting met gebed door Pastoor Luijckx

Tot besluit spreekt pastoor Luijckx een gebed uit en nodigt iedereen uit voor een drankje.

Gebed bij opening informatieavonden aankonden sluiting kerken HH Martelaren van Gorcum, Kaatsheuvel en de H. Joachim, De Moer

*Goede God,
U die met ons gaat,
In de wereld van vandaag,
ook op deze informatieavond waar wij spreken over onze kerk
die ons dierbaar is en waarin wij veel hebben beleefd en gevierd.
U wijst ons ook nu de weg en inspireert ons
als het gaat om het welzijn van uw mensen
en de levenskracht en levensvatbaarheid van onze parochiegemeenschap.
Wij zijn geschapen tot Uw beeld en gelijkenis.
Help ons Uw stem te horen,
Help ons Uw weg te gaan,
ieder op onze eigen wijze.
Dat wij elkaar mogen inspireren
gehoor te geven aan Uw roepstem en onze zorgen en ideeën uiten.
Geef dat wij tot bloei mogen komen als Uw mensen.
Dat wij elkaar tot zegen mogen zijn,
ook als veranderingen zich aandienen.
Moedig ons aan Uw visioen van vrede en vriendschap
die zijn in Jezus Christus.
Wij mensen zijn immers zijn levende bouwstenen
in het gebouw dat de Kerk is.
Help ons elkaar vast te blijven houden in onze wereld.
in onze parochiegemeenschap,
Ook als moeilijke beslissingen moeten worden genomen
Wij vragen U God:
Beziel ons met het vuur van Uw Geest.
Zodat wij van Uw toekomst kunnen spreken.
Zodat wij Uw toekomst mogen leven.
Dat vragen wij U in Jezus' naam.
Amen.*

Inleidend woord bij de informatieavond op donderdag 25 april 2024 in de kerk van de HH Martelaren van Gorcum in Kaatsheuvel i.v.m. de toekomstige kerksluiting.

Beste parochianen, belangstellenden,

Als korte inleiding ben ik in gedachten teruggegaan naar mijn komst in de parochie september 2003. Toen werd ik door onze bisschop benoemd tot pastoor van de parochies St. Jans onthoofding en de H. Joachim in De Moer.

Zeker niet met de gedachte dat wij ook hier in De Moer te maken zouden krijgen met het sluiten van een kerk. Indertijd wilde de toenmalige bisschop pastorale eenheden vormen, echter op advies van de vicaris van de bisschop konden de parochies in De Moer en Loon op Zand al die jaren gewoon zelfstandig blijven functioneren, met ieder hun eigen parochiebestuur.

Dat is jarenlang prima gegaan, ook voor wat de pastorale bediening betreft.

De kerk in De Moer werd samen met de kerk in Loon op Zand volledig bediend, met wekelijkse eucharistievieringen en andere bijzondere vieringen.

In 2011 startte, op verzoek van bisschop Hurkmans, de voorbereidingen voor een fusie van de parochiekernen, Loon op Zand, De Moer en Kaatsheuvel. In totaal 4 kerken. Het liturgische schema voor de vieringen was toen al aangepast om er voor te zorgen dat de vieringen in zowel de HH. Martelaren van Gorcum kerk en de H. Joachim in De Moer doorgang konden vinden.

Vanaf de daadwerkelijke fusie in september 2012 ontstond er 1 parochiebestuur en werd er geen hoofdkerk aangewezen. Daarom adviseerde de bisschop alle 4 de kerken in onze parochie H. Willibrord te blijven bedienen zolang dat pastoraal en financieel mogelijk was. Hiervoor was een liturgisch rooster opgesteld, ook voor perioden van vakantie. Met de komst van Diaken Szejnoga werd het pastorale team uitgebreid en ontstond er in de loop van de jaren de mogelijkheid om met toestemming van de bisschop in de kleinere kerken, zoals de HH. Martelaren van Gorcum en de H. Joachim in ook Woord- en Communievieringen te verzorgen, met name op zondagen. Hierbij werd de kerk in De Moer wat extra bediend i.v.m. het relatief goede kerkbezoek daar.

Uiteindelijk is de afgelopen jaren duidelijk geworden dat de financiële situatie in de parochie H. Willibrord parten ging spelen, alsmede ook de druk op het pastorale team.

De financiële situatie als belangrijk zakelijk element, dwong het parochiebestuur het vastgoed in onze parochie te beoordelen en noodzakelijke keuzes te maken om te kunnen blijven voortbestaan als parochiegemeenschap. Dit heeft geresulteerd in de beslissing dat twee kerken helaas moeten worden gesloten en uiteindelijk aan de eredienst onttrokken. Dat deze informatieavond plaatsvindt nu plaatsvindt en enkele weken terug voor de H. Joachim in De Moer heeft een agendatechnische reden.

Een avond als deze blijft spannend voor ons allemaal, immers de noodzakelijke stappen die moeten worden gezet gaan mij als pastoor, het pastorale team, het parochiebestuur en de parochianen, de inwoners van onze parochie in Kaatsheuvel en zeker bij hen die zeer

betrokken zijn bij de kerk van de HH. Martelaren van Gorcum, zeker aan het hart en daarvoor zitten wij hier, ook al is de aankomende sluiting van de kerk hier al enkele jaren bekend. Weet dat onze pastorale zorg voor onze parochianen van kracht blijft.

Laten we nu kijken naar de meer zakelijke kant van de reden waarom u, alle andere belangstellenden, het parochiebestuur en het pastorale team vanavond hier aanwezig zijn. De gepresenteerde PowerPoint zal een en ander verduidelijken.

Parochie
H. Willibrord

Informatieavond sluiting- herbestemming HH. Martelaren van Gorcum

Donderdag 25 april 2024

Agenda

- Opening en welkom door penningmeester / gespreksleider Dhr. T. Lansdaal
- Gebed en korte inleiding door Pastoor Luijckx
- Presentatie door Dhr. G. Snoeren
- Pauze met koffie/thee
- Gelegenheid tot vragen en opmerkingen
- Conclusie van de bijeenkomst
- Sluiting met gebed door Pastoor Luijckx
- Rondvraag

Inleiding

- Probleemschets situatie parochie
- Pastorale cijfers
- Financiële cijfers
- Vastgoedontwikkelingen
- Toekomstperspectief
- Aandachtspunten rondom herbestemming
- Rondvraag

Probleemschets situatie parochie

- Negatieve exploitatie door:
  - Personeelskosten;
  - Onrendabele vastgoed exploitatie;
  - Teruglopende kerkbijdragen;
  - Teruglopend kerkbezoek;
- Tekort aan bestuursleden. Termijnen lopen af en er is geen zicht op vervanging.
- Verminderde maatschappelijke interesse in het lot van de parochie.
- Bij geen herontwikkeling en/of verkoop van vastgoed is de parochie op korte termijn technisch failliet.

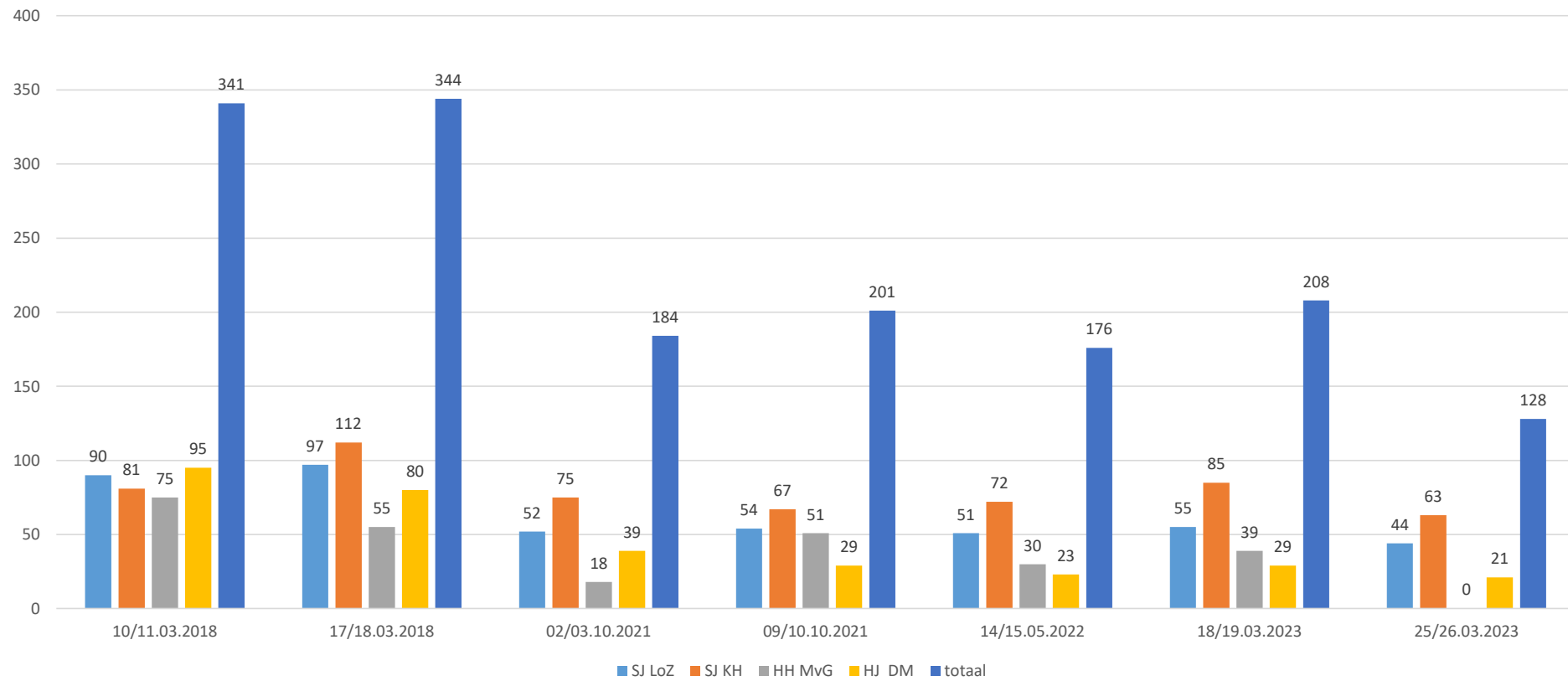

PASTORALE CIJFERS

AANTAL KERKBEZOEKERS

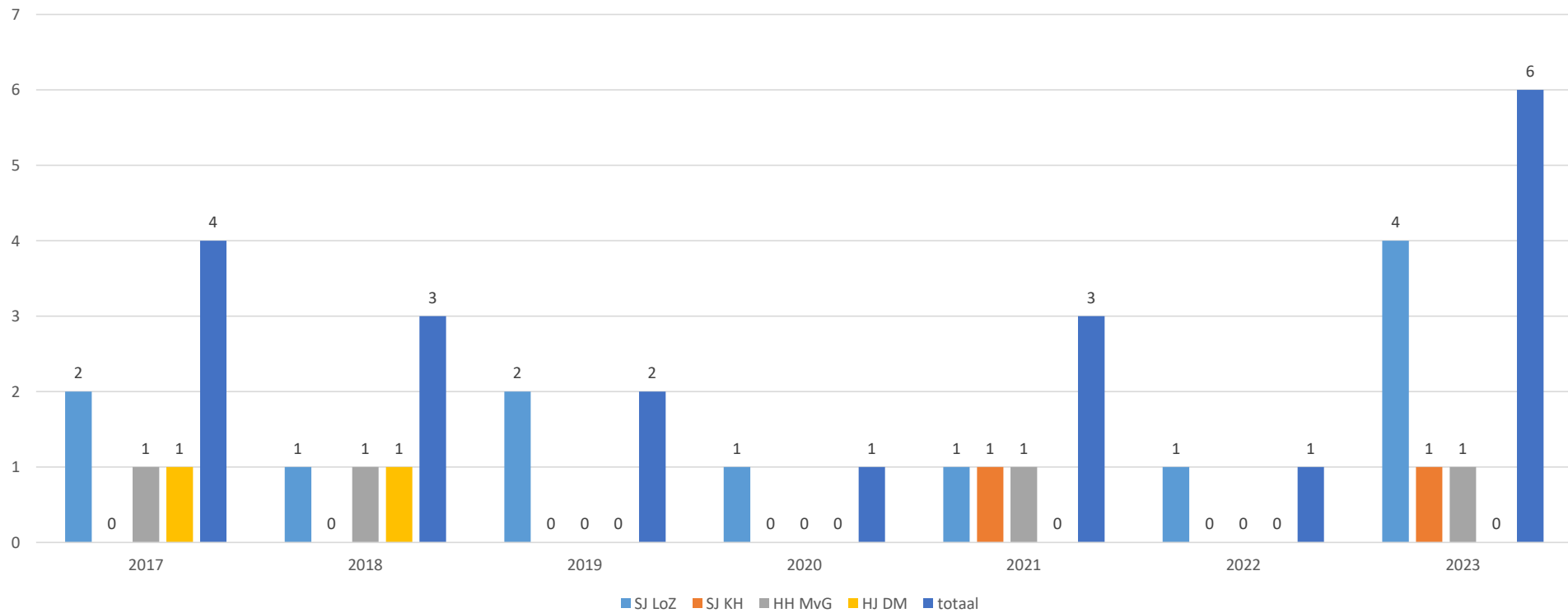
Aantal bezoekers per kerk tijdens de weekendviering

AANTAL HUWELIJKEN

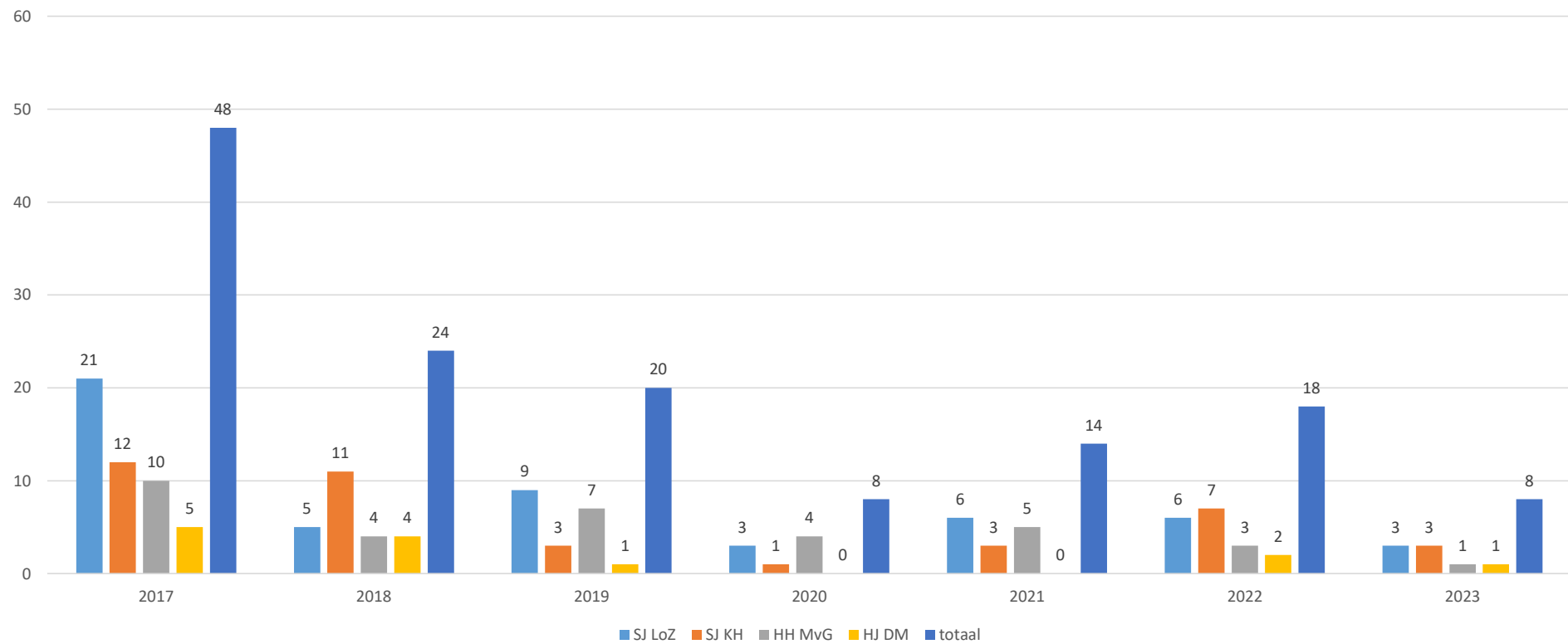
Aantal huwelijksvieringen per kerk per jaar

AANTAL DOOPVIERINGEN

Aantal doopvieringen per kerk per jaar

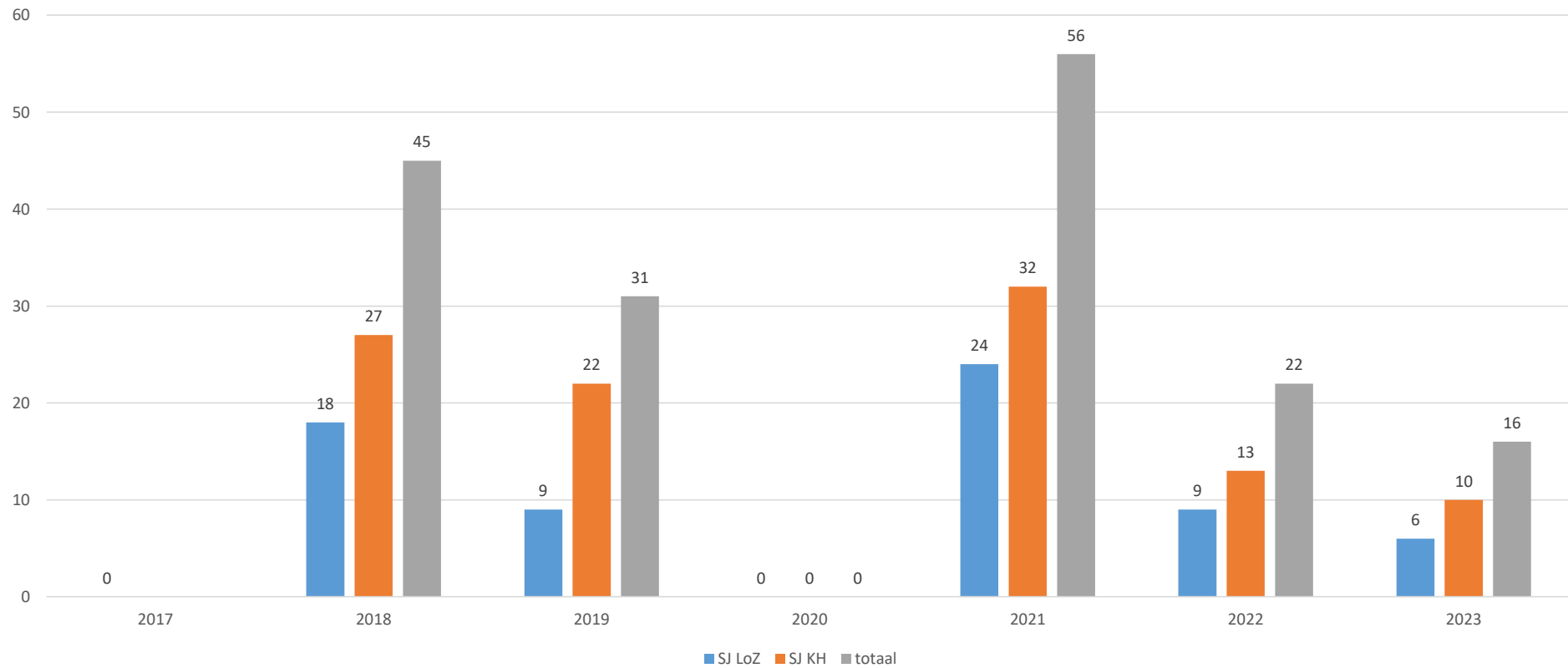

AANTAL COMMUNICANTEN

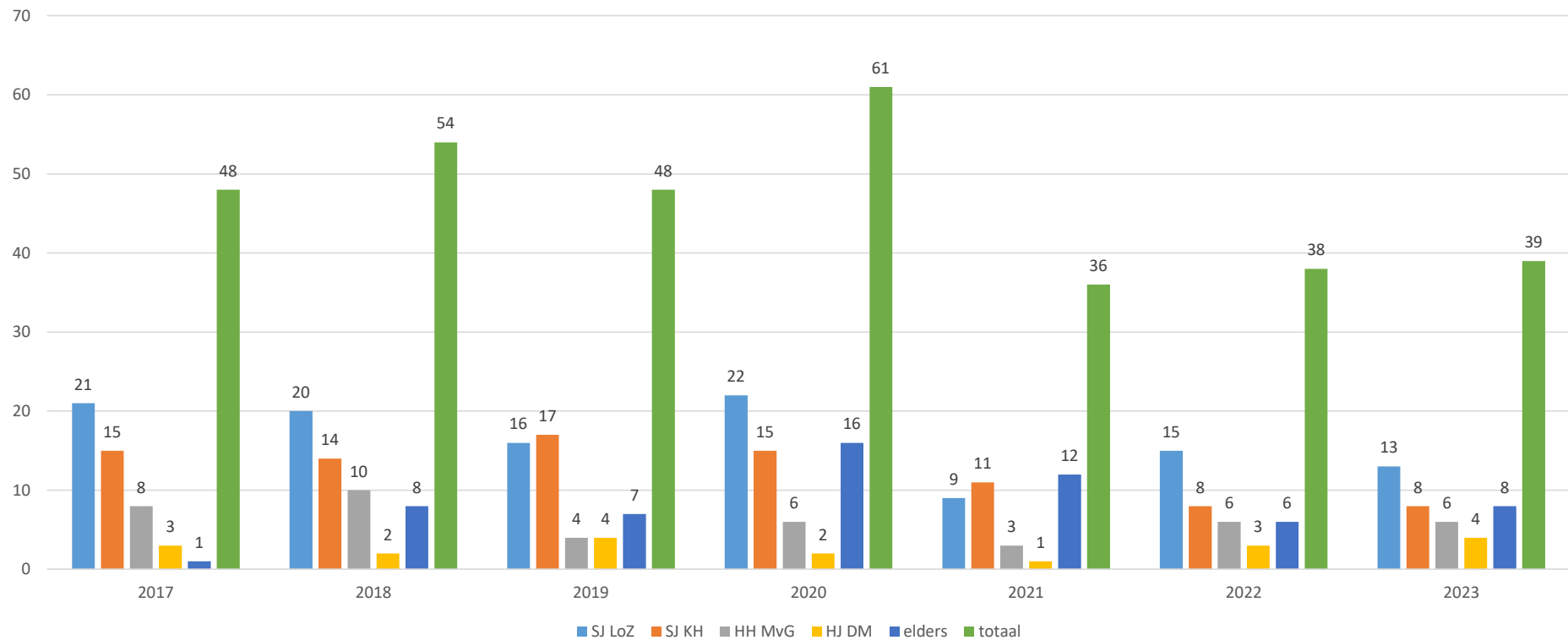
Aantal communicanten per viering per kerk per jaar

TERUGLOPEND AANTAL AFSCHEIDSVIERINGEN

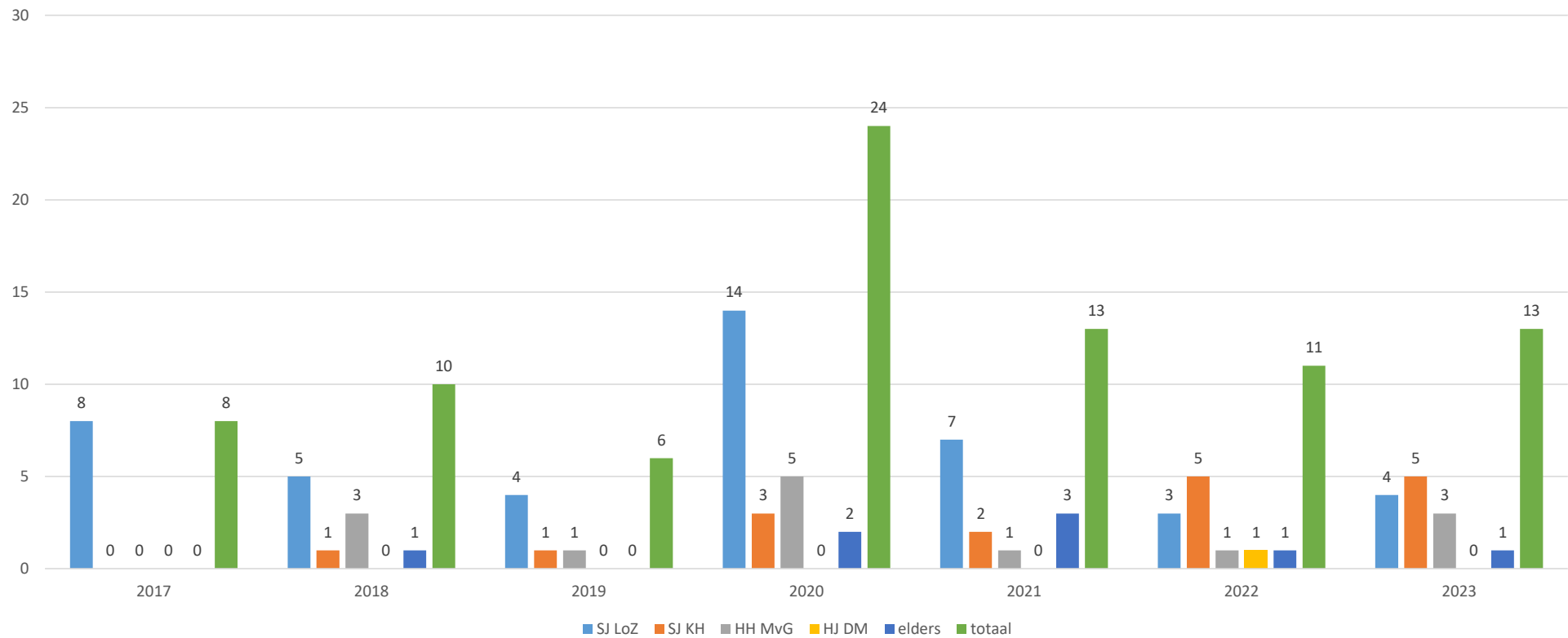
Aantal afscheidsvieringen per kerk per jaar

AANTAL BEGRAVINGEN - URNPLAATSING

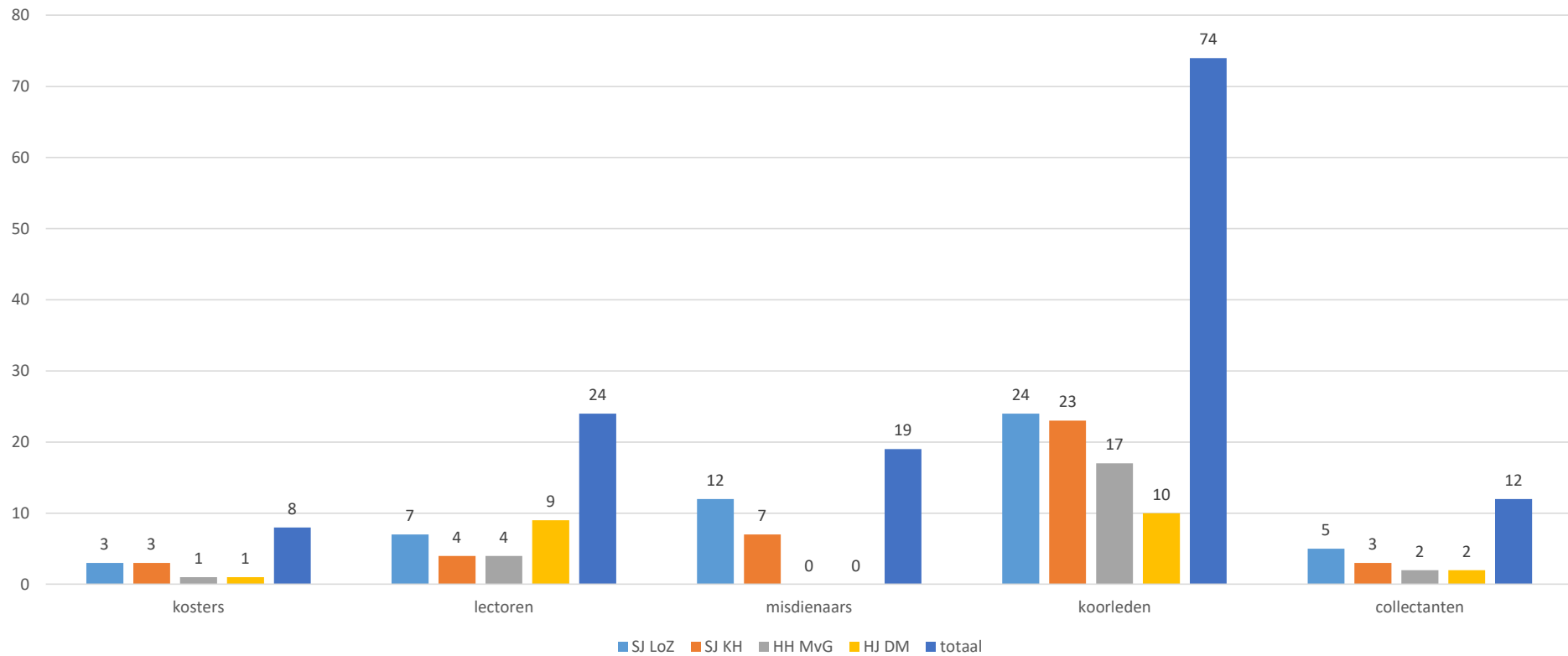
Aantal begravingen of urnplaatsingen per begraafplaats per jaar

AANTAL LITURGIEVRIJWILLIGERS

Aantal vrijwilligers voor de liturgie peildatum 17-4-2023

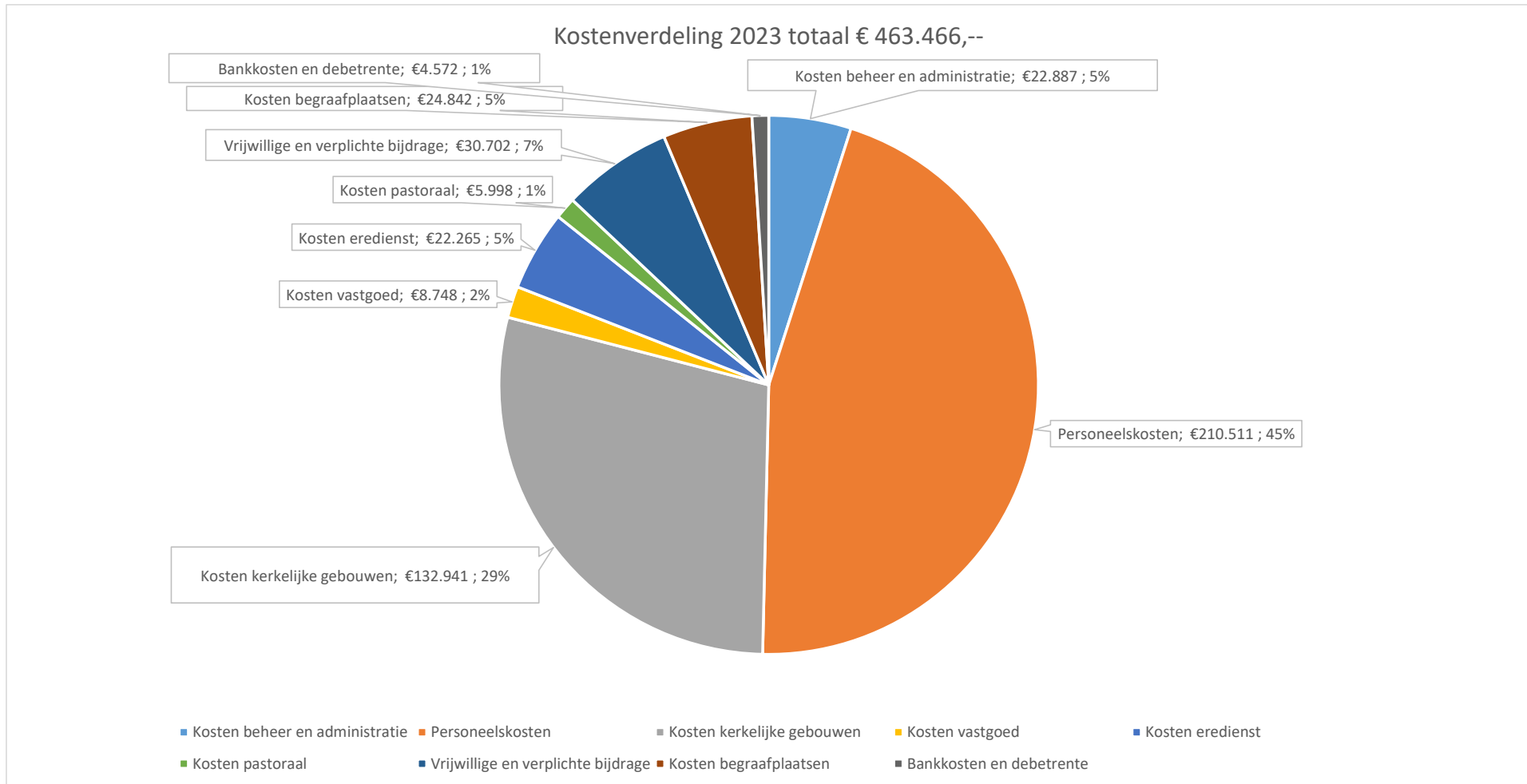

FINANCIËLE CIJFERS

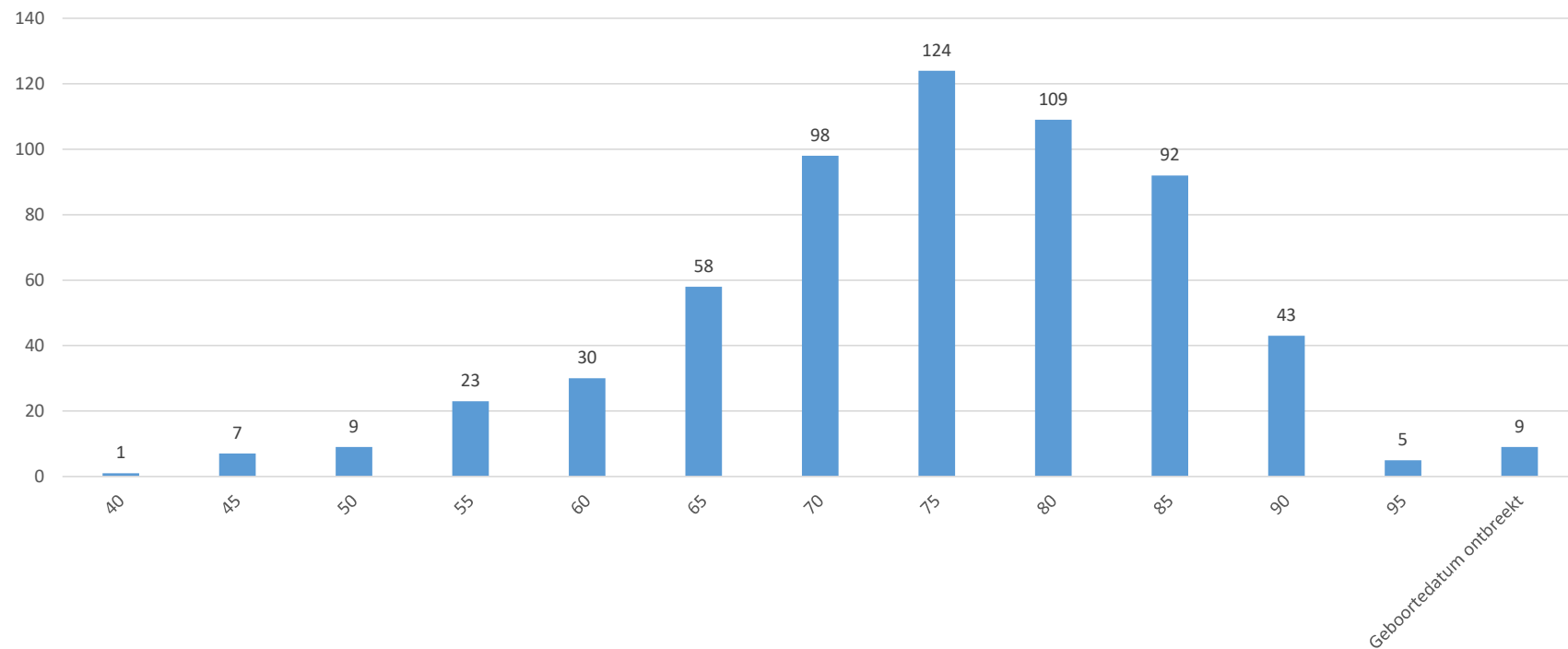

Kostenverdeling

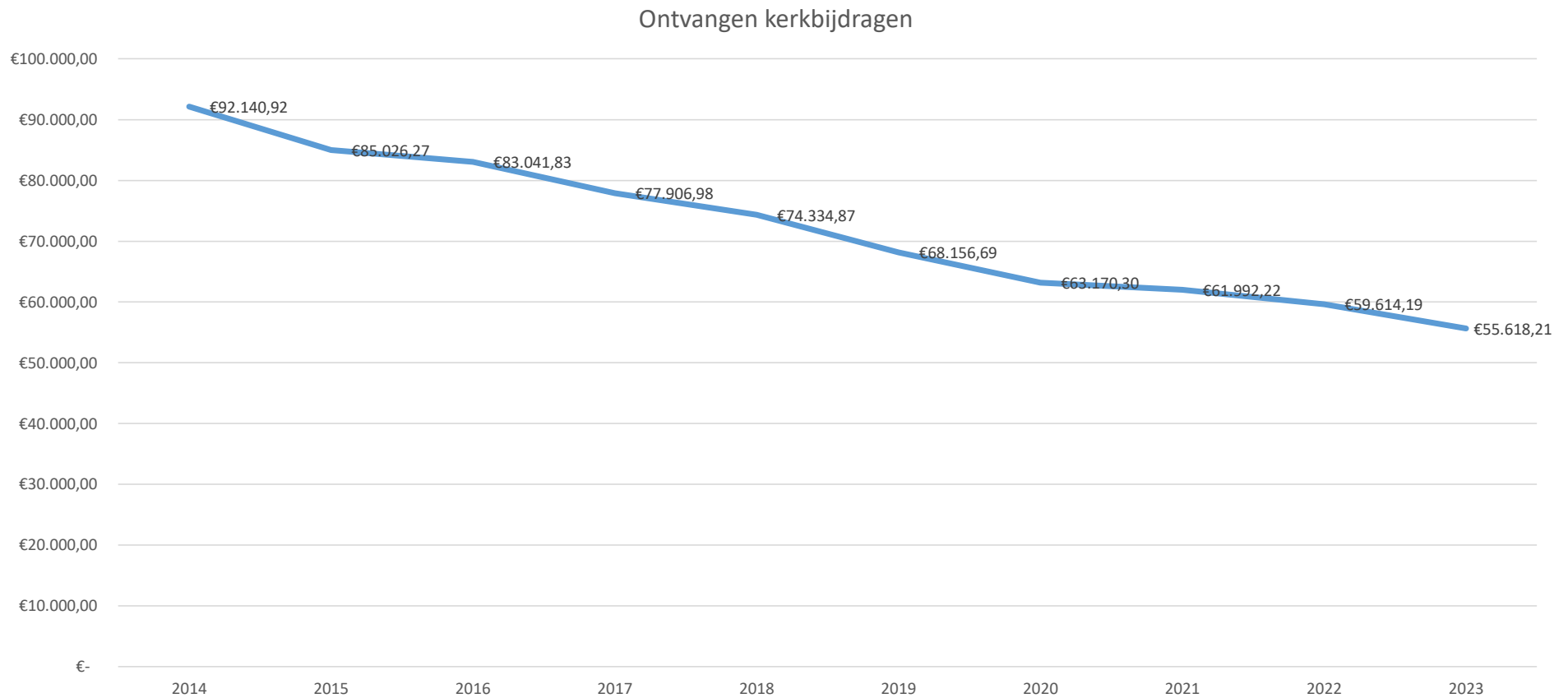
Populatieverdeling kerkbijdrage

Aantal actieve kerkbijdrage naar leeftijd (totaal 610 betalende op 23.795 inwoners 2,56%)

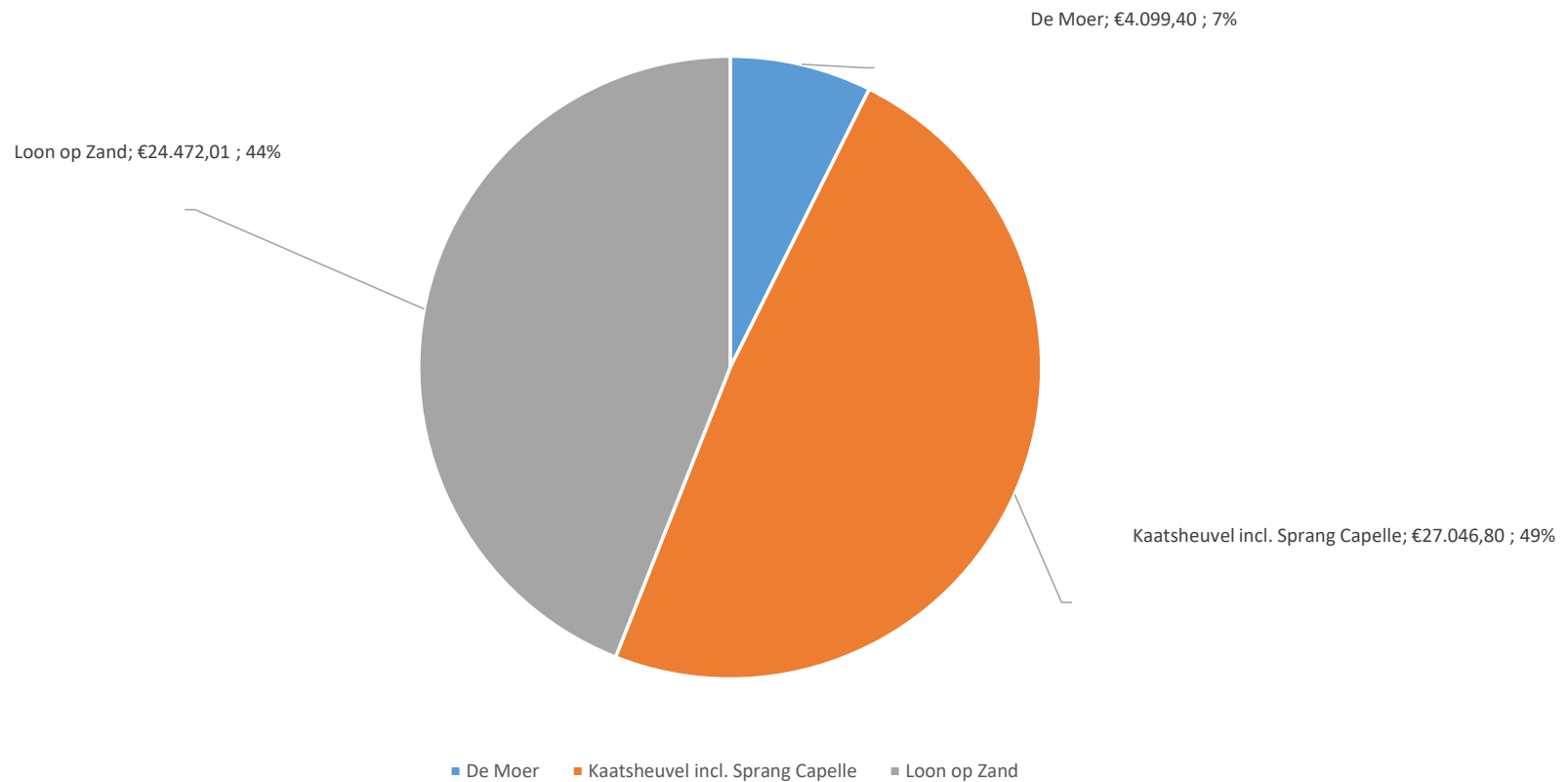
Ontvangen kerkbijdrage

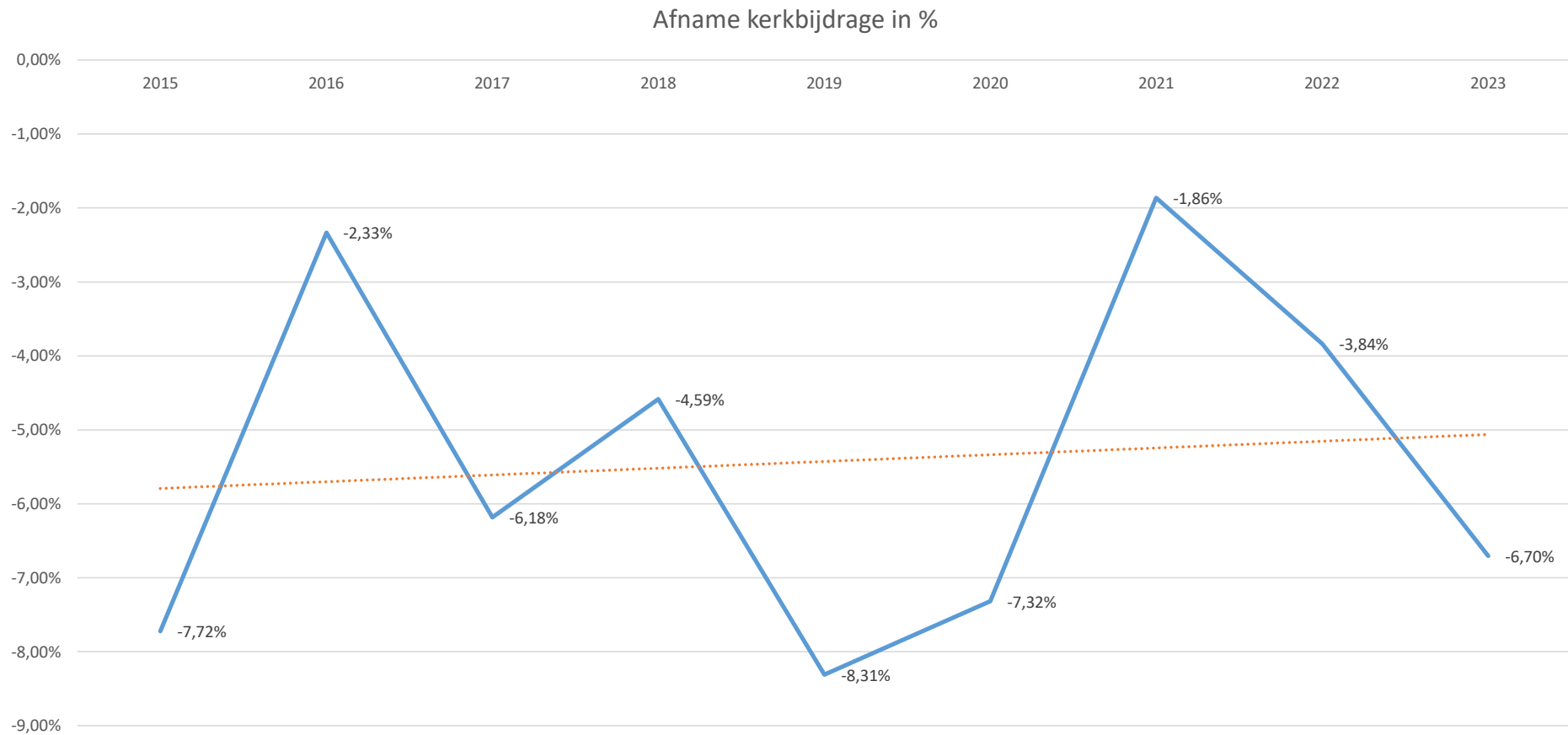
Ontvangen kerkbijdrage per dorpskern

Kerkbijdrage verdeling 2023 dorpskernen

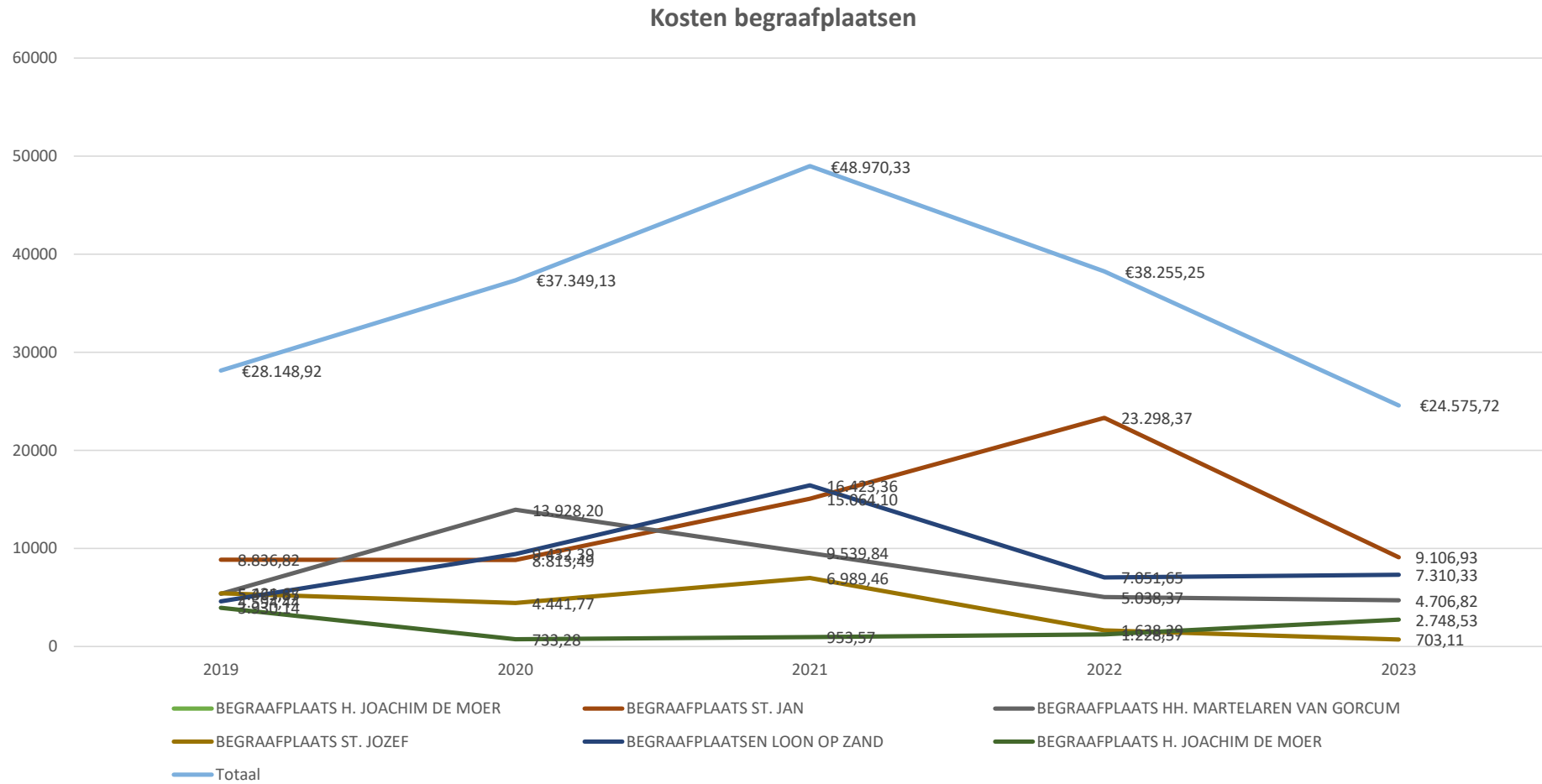

Afname kerkbijdrage

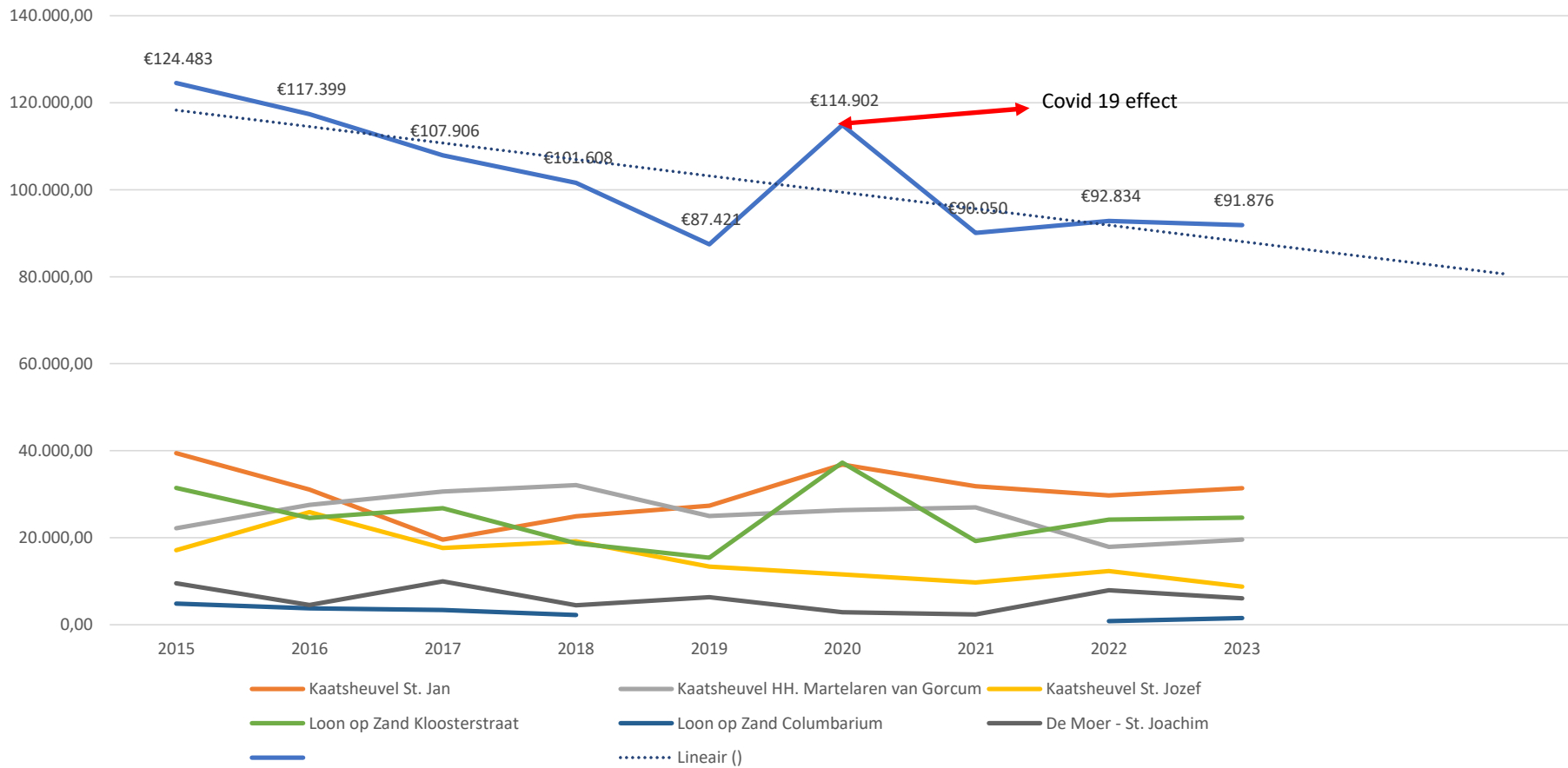
Kosten begraafplaatsen

Ontvangen grafrechten

Ontvangen grafrechten

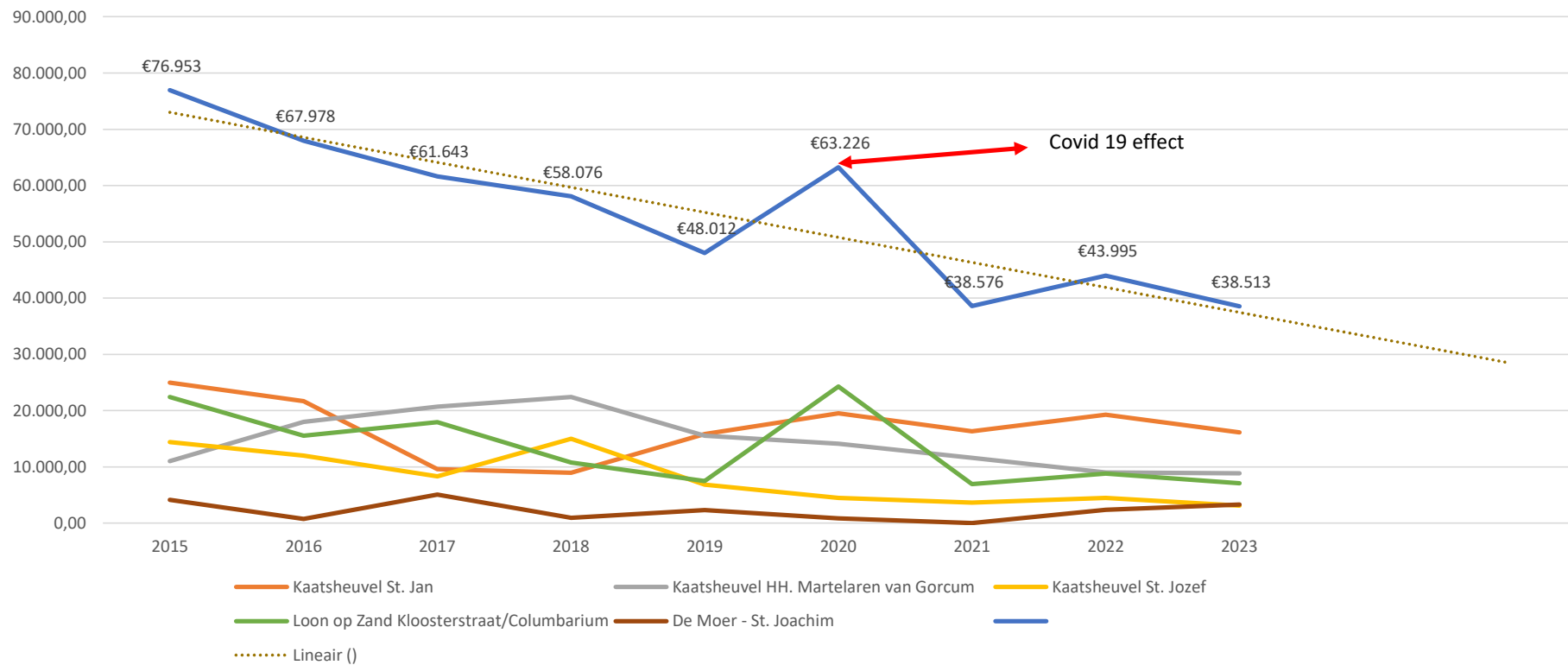

Grafrechten excl. verlenging

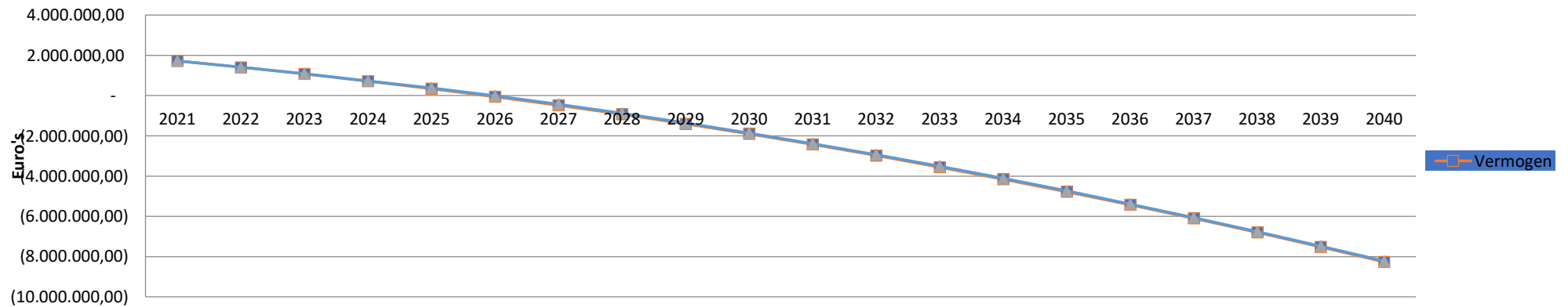
(N.b. kostenlijn voor de begraafplaatsen gaat de grafrechtenlijn op (korte) termijn doorkruisen!!)

Ontvangen grafrechten exclusief verlengingen

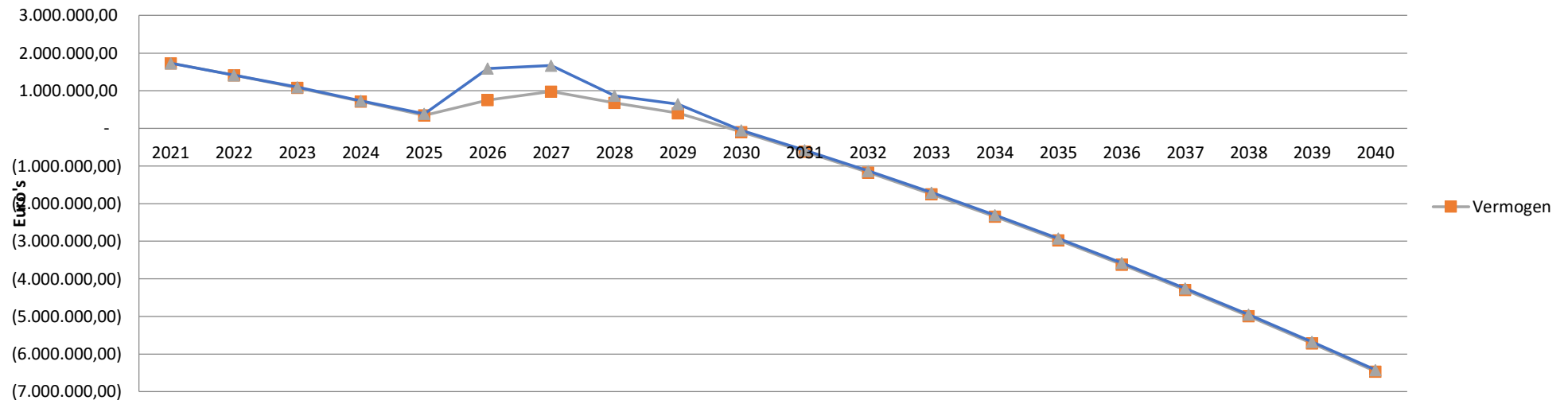

Prognose meerjarenontwikkeling zonder vastgoeddispositie.

Prognose meerjarenontwikkeling met gedeeltelijke vastgoeddispositie.

Verkoop pastorie HH. Martelaren van Gorcum Erasstraat 6
Verkoop parochieel centrum Hoofdstraat 34
Patronaat H. Johannes de Doper Hoofdstraat 32/32A
Woning Hoofdstraat 30

Vastgoedontwikkelingen

- Parochie H. Willibrord constateert een vastgoedoverschot in haar portefeuille wat een te groot beslag legt op de beschikbare financiële middelen. Afstoten of door exploiteren tegen een voldoende renderende kasstroom zijn eigenlijk de enige twee opties voor het bestaand vastgoed.
- Herontwikkeling of bestemmingswijzigingen van bestaand vastgoed zijn zeer beperkt vanwege de veelal (Rijks) monumentale status van het vastgoed en de financiële situatie van de parochies.
- Het beleid is altijd geweest om, zolang het (materieel en/of financieel) verantwoord is, de vieringen in de huidige vier aanwezige kerken voort te zetten. Sluiting van één of meerdere kerken is op termijn onontkoombaar.
- De komende jaren is er beperkt / geen geld voor instandhoudingsinvesteringen en zullen de kerk gebouwen in onderhoud achteruit gaan.
- Bezig met herontwikkeling grond achter de pastorie Oranjeplein te Loon op Zand. De gemeente heeft medewerking verleend, maar Heemkundekring LoZ en Heemschut hebben hiertegen bezwaren ingediend.
- Bezig met herontwikkeling Martelaren van Gorcum en omliggende gronden. Principe verzoek hiervoor ligt sinds 14 april 2020 bij gemeente.

Toekomstperspectief

Financiële opties:

- Sturen op meer (hogere?) kerkbijdrage;
- Verlagen begraafplaatskosten;
- Vermindering van personeelskosten;

Vastgoedopties:

- Verkoop/herontwikkeling drie pastorieën;
- Verkoop Hoofstraat 30, 32 en 32a in Kaatsheuvel;
- Afstoten kerken;
- Herontwikkeling gronden bij Martelaren van Gorcum;
- Herontwikkeling grond achter pastorie LoZ (3 woningen).

Bestuurlijk:

- Samenwerking met andere parochies;
- Fusie met andere parochies;

Aandachtspunten rondom herbestemming

- Bisschoppelijke goedkeuring vereist;
- Kwalitatieve bedingen vanuit Bisdom bij herbestemming zijn van toepassing;
- Doel is niet maximalisering van de verkoopopbrengst, doch optimalisering, rekening houdend met belangen van parochie in relatie tot haar omgeving (lokale gemeenschap, RCE, gemeentebestuur etc.)
- Minimale opbrengstwaarde wordt gevormd door economische waarde van de herbestemmingsmogelijkheid, ontleend aan taxatie van een beëindigd taxateur
- HH. Martelaren van Gorcum heeft een (rijks) monumentale status hetgeen betekent dat naast de canonieke beperkingen ook beperkingen en verplichtingen op grond van de monumentenwetgeving van toepassing zijn.
- Vanuit monumentenwetgeving bestaat voor eigenaren een instandhoudingsplicht, wat echter niet gelijk staat aan een volledige onderhoudsplicht. Wel dient de eigenaar te voorkomen dat het monument teniet gaat, ernstig verwaarloosd wordt (wind- en waterdicht houden) of onveilige situaties ontstaan. Dit pleit in principe voor het vervreemden van een aan de eredienst onttrokken kerkgebouw.
- De mogelijkheden tot herbestemming van een voormalig kerkgebouw worden mede bepaald door de beperkingen die voortvloeien uit de monumentale status (bijvoorbeeld behouden contouren van het gebouw) alsmede door de geldende bestemmingsplannen en de mogelijkheid deze aan te passen.
- Dit vraagt om tijdig overleg met en betrokkenheid van de gemeentelijke overheid en de RCE bij het realiseren van een herbestemming.

Vragen?